

ویراست جدید

هنر ترکیب

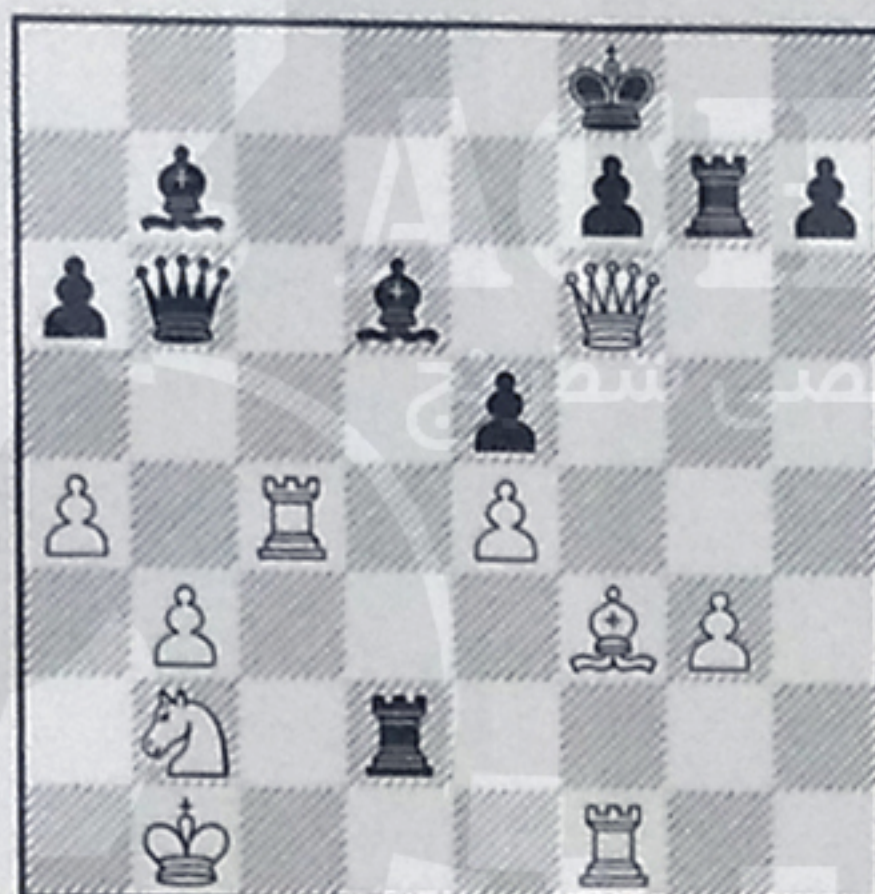
COMBINATION ART

1... ?

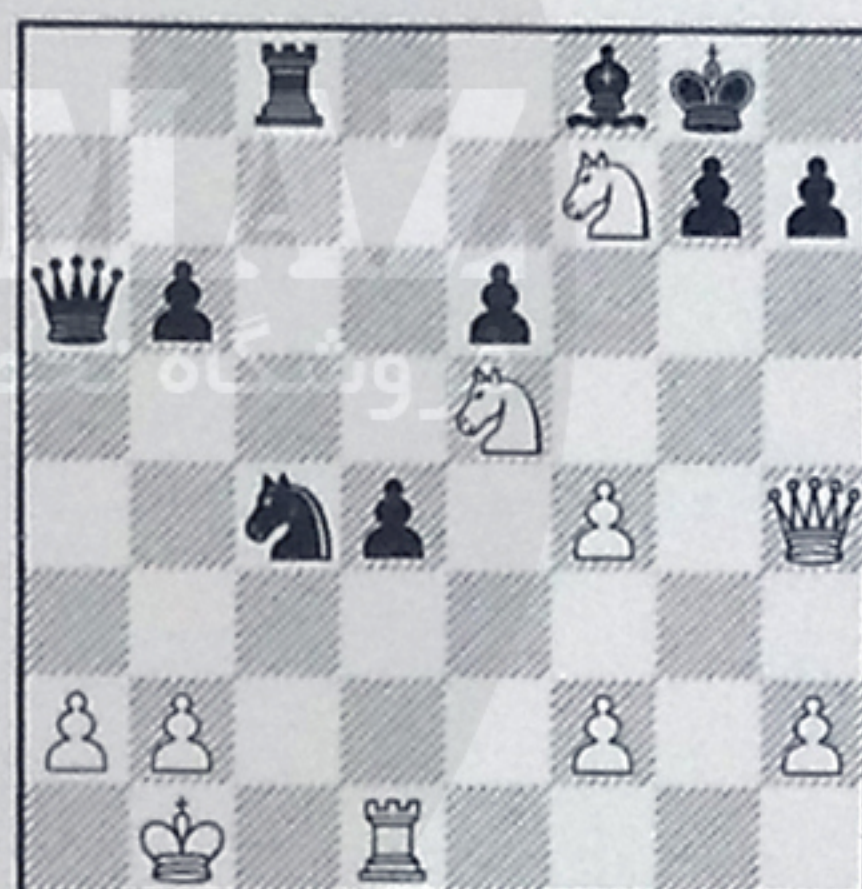
1. ?

1... ?

1. ?

1... ?

1. ?

WWW.ACHMAZSTORE.IR

ماکسیم بلوخ

به کوشش: پدرام پورسهیل

به نام خداوند جان و خرد
کزین برتر اندیشه برنگذرد

هنر ترکیب

Combination Art

ACHMAZ

فروشگاه تخصصی شطرنج

ماکسیم بلوخ

WWW.ACHMAZSTORE.IR

به کوشش: پدram پورسهیل

انتشارات فرزین

سرشناسه	بلوخ، ماکسیم ولادیمیروویچ، ۱۹۶۰-م
عنوان و نام پدیدآور	هنر ترکیب = Combination art / ماکسیم بلوخ؛ ترجمه: پدram پورسپیل
مشخصات نشر	تهران: فرزین، ۱۳۹۶
مشخصات ظاهری	۱۹۲ص: مصور، جدول
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۵۰۱۷-۶۹-۴ : ۱۲۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	فیفا
یادداشت	کتاب حاضر از متن انگلیسی تحت عنوان "Combination art" به فارسی برگردانده شده است.
موضوع	شطرنج -- وسط بازی
موضوع	Chess -- Middle games
شناسه افزوده	پورسپیل، پدram، ۱۳۵۷، مترجم
رده بندی کنگره	۱۳۹۶ ۹۸۷/۳/۱۴۵ GV
رده بندی دیویی	۷۹۴/۱۲۳
شماره کتابشناسی ملی	۴۶۹۶۸۶۳

فرزین انتشارات فرزین

هنر ترکیب Combination Art

نویسنده: ماکسیم بلوخ

به کوشش: پدram پورسپیل

مصحح: محمد صادق محمودی

چاپ و صحافی: طیف نگار

شمارگان: ۵۰۰ جلد

چاپ اول: ۱۳۹۶

بها: ۱۲۰۰۰ تومان

978-600-5017-69-4

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۰۱۷-۶۹-۴

انتشارات فرزین: خیابان انقلاب، ابتدای خیابان دانشگاه، شماره ۱۷۴

تلفن فروشگاه: ۰۶ ۲۴ ۴۶ ۶۶ - ۷۴ ۵۸ ۱۷ ۶۶

فهرست

۴	شرح مختصر
۵	پیشگفتار
۷	مقدمه ویراست جدید
۸	علائم کاربردی
۹	۱- حذف مدافع
۱۷	۲- جلب مدافع
۳۵	۳- جلب مهره حریف
۵۱	۴- حمله برخاست
۶۱	۵- باز کردن خط (ستون، عرض، قطر)
۷۳	۶- خالی کردن خانه یا خط (ستون، عرض، قطر)
۸۱	۷- حمله با اشعه ایکس
۸۵	۸- بستن خط (ستون، عرض، قطر)
۹۳	۹- بستن راه فرار
۹۹	۱۰- تخریب ساختار پیاده‌ای
۱۲۱	۱۱- ترفیع پیاده
۱۳۱	۱۲- حرکت بینایی . کسب تمپ
۱۳۹	۱۳- بات
۱۴۳	۱۴- کمبود قوا برای پیروزی . دژ
۱۴۵	۱۵- کیش دائم . تکرار حرکات
۱۵۱	۱۶- ادغام روش‌های تاکتیکی

شرح مختصر

مجموعه مسائل شطرنج که توسط شطرنج‌باز و مربی باتجربه م. و. بلوخ (با ریتینگ ۲۶۱۰ از ICCF) تدوین شده، شامل بیش از ۱۴۰۰ ترکیب از بازی‌های انجام شده و به ویژه نمونه‌هایی است که طراحی شده. همه ترکیب‌ها برحسب درجه سختی، علامت‌گذاری شده و تنها از طریق سلسله حرکات معینی قابل حل است. این کتاب هم برای شطرنج‌بازان جوان و بزرگسال مناسب است و هم برای آماتورها و حرفه‌ای‌ها. تنظیم ترکیب‌ها، طبق عنوان و موضوع صفحه اول هر فصل، سبب شده تا کتاب هم به مثابه کتاب آموزشی کاربرد داشته باشد و هم به مثابه کتاب مسئله. درجه بغرنجی هر ترکیب، به شطرنج‌باز امکان می‌دهد تا سطح عملکرد خود را بسنجد و همچنین به مربی کمک می‌کند تا تمرین مناسب را برای شاگرد انتخاب کند. قابل توجه است که بیش از ۲۰۰ پوزیسیون حساس توسط مؤلف طراحی شده که در آن‌ها سفید و سیاه به نوبت، با انجام اولین حرکت خاص خود، به بُرد می‌رسد. بسیاری از نمونه‌ها، نخستین بار است که منتشر می‌شود.

✱ واژه ICCF مخفف "International Correspondence Chess Federation" به معنای

فدراسیون بین‌المللی شطرنج مکاتبه‌ای است.

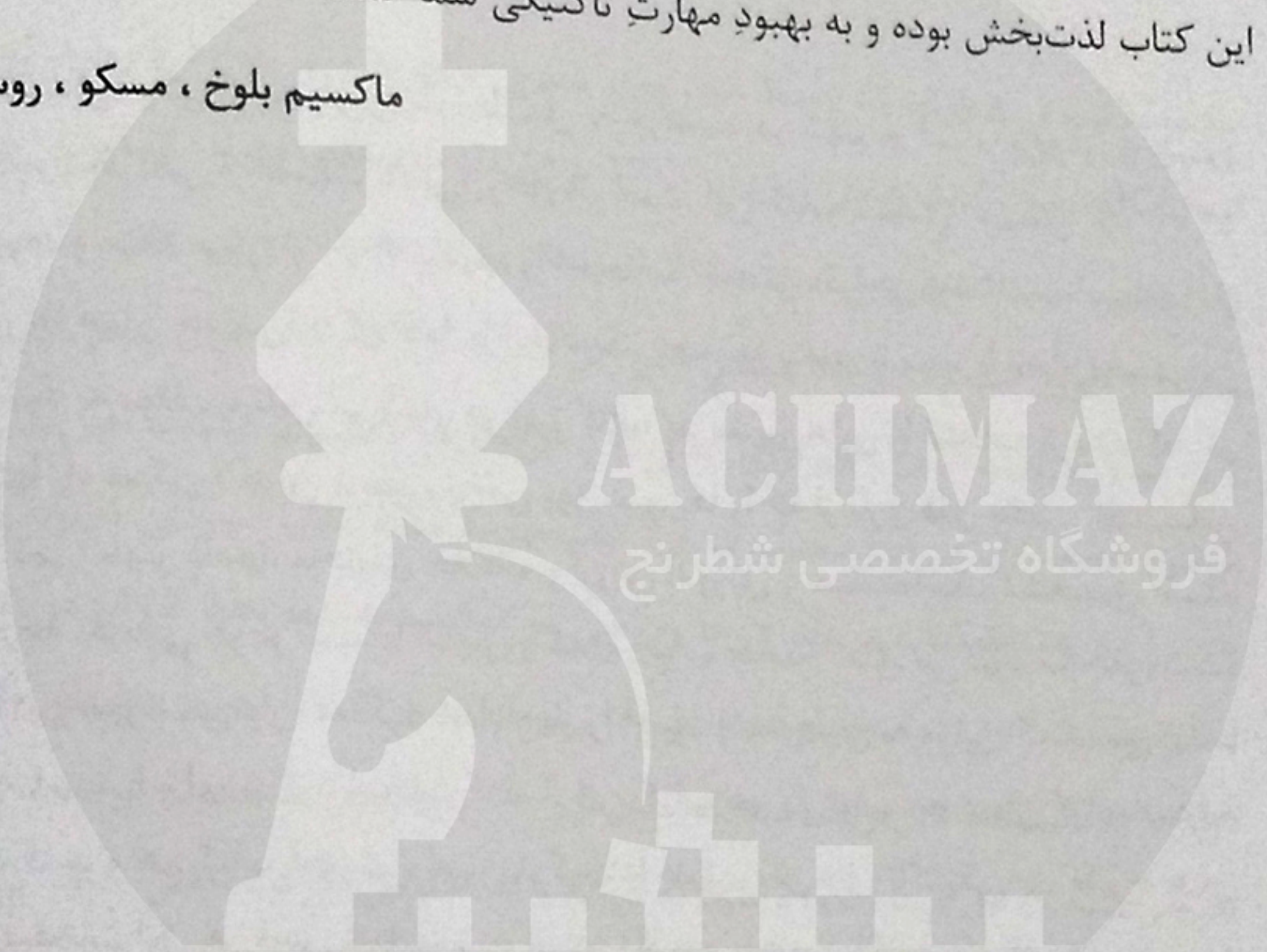
پیشگفتار

دوستان گرامی!

مهارت تاکتیکی، یکی از مهم‌ترین شرایط نیل به موفقیت در شطرنج است. پرورش و بهبود مستمر دید شطرنجی از اهمیت بالایی برخوردار است. این کتاب شامل بیش از ۱۴۰۰ ترکیب بوده و مؤلف بیش از ۶۰۰ ترکیب را اختصاصاً خودش طراحی کرده است. بسیاری از پوزیسیون‌ها چنان حساس‌اند که فقط با اتخاذ یک تصمیم، سفید یا سیاه با انجام نخستین حرکت خود به موفقیت نایل می‌شود. در این کتاب پوزیسیون‌هایی را انتخاب کرده‌ام که در آن‌ها، تنها راه ممکن (بدین منظور، برخی پوزیسیون‌ها را که از بازی‌های واقعی اقتباس شده‌اند کمی تغییر دادم)، محتوای خلاقانه و ارزش آموزش و سیستماتیک تلفیق شده است. درجه بغرنجی هر ترکیب، با امتیازی که به جواب صحیح تعلق می‌گیرد مشخص شده است. با این شیوه، می‌توان عملکرد شطرنج‌باز را آزمود و همچنین به مربی کمک می‌کند تا تمرین مناسب را برای شاگرد انتخاب کند. از این کتاب هم می‌توانید به عنوان کتاب مسئله استفاده کنید و هم کتاب آموزشی، چون ترکیب‌ها طبق روش‌های تاکتیکی و طرح‌های پایه‌ای صفحات اول هر فصل تنظیم شده است. نگارنده به‌خوبی آگاه است که هیچ نوع طبقه‌بندی ترکیب، مصون از خطا نیست. در این کتاب، فرض من این بوده که ترکیب، مجموعه‌ای از واریاسیون‌های اجباری است که با قربانی سوار و هدفی مشخص توأم است. با توجه به شیوه‌های تاکتیکی فوق، من ارتباط و حمله دوگانه را از هم جدا نکردم، زیرا از آن‌ها صرفاً به همراه دیگر شیوه‌های ترکیب می‌توان استفاده کرد. معتقدم که مبحث تاکتیکی سوارِ پروظیفه، حالت خاصی از مبحث تاکتیکی "جلب مدافع" است. از آنجایی که "کسب تمپ تاکتیکی" و "حرکت بینابینی"، خیلی به هم ربط دارد، آن‌ها را در یک فصل واحد گنجانده‌ام. در برخی مثال‌های دوطرفه، سیاه ترکیبی را به اجرا می‌گذارد که در فصل‌های دیگر آمده است. پوزیسیون‌هایی را که نام بازیکنان و سال بازی در جواب آن‌ها ذکر نشده است خودم برای تدریس به شطرنج‌بازان جوان طراحی کرده‌ام.

نخستین صفحه از هر فصل، ساده‌ترین مثال‌ها را در بر دارد که نه تنها برای نوآموزان در نظر گرفته شده، بلکه برای تسلط بر مطالب و نیز سامان‌دهی مطالب به کار می‌آید. این مثال‌ها، با نمودارهای 5×5 نشان داده شده و مهم‌ترین بخش از پوزیسیون را در صفحه شطرنج نشان می‌دهد. هنگام حل این مسائل باید در نظر داشت که طرفین مهره‌های دیگری غیر از مهره‌های درون نمودار نیز در بقیه صفحه دارند. پیشنهاد می‌کنم ابتدا پاسخ تمرین‌ها را بدون حرکت دادن مهره‌ها بنویسید. پس از اتمام خواندن کتاب، مفید خواهد بود روی مسائلی کار کنید که دفعه اول نتوانسته بودید آن‌ها را حل کنید. امیدوارم خواندن این کتاب لذت‌بخش بوده و به بهبود مهارت تاکتیکی شما کمک کند.

ماکسیم بلوخ ، مسکو ، روسیه

ACHMAZ

فروشگاه تخصصی شطرنج

WWW.ACHMAZSTORE.IR

مقدمه ویراست جدید

ترکیب‌ها با نرم‌افزار فریتز ۱۵ و موتور هودینی ۴ بررسی شده است. در برخی از ترکیب‌های پیچیده از موتورهای اینترنتی آنلاین سایت PlayChess کمک گرفتیم. تا آنجا که امکان داشته به راه‌حل‌های کتاب اصلی (راه‌حل‌های انسانی) اکتفا کرده و راه‌ایجاز در پیش گرفتیم. بلوخ، استاد بزرگ شطرنج مکاتبدای، در زیر شاخه‌ها مرتکب اشتباهاتی جدی شده، لذا از کامپیوتر کمک گرفته و اشتباهات را تصحیح کرده‌ایم.

تلاش بلوخ برای جمع‌آوری و دسته‌بندی ترکیب‌ها قابل ستایش است، و با در نظر گرفتن سبک بلوخ و در راستای اهداف وی، بیش از ۷۰ ترکیب از نو طراحی شده است. بیشتر به راه‌حل‌های انسانی مشکی بوده و از راه‌حل‌های کامپیوتری احتراز جستهایم. در نتیجه در برخی از ترکیب‌ها ممکن است راه‌های پیشنهادی ساده‌تر و سریع‌تری (نوسط کامپیوتر) وجود داشته باشد.

از آقای مازیار سیدی که در بازخوانی اسامی کمک کرد، تشکر می‌کنم. بایسته است که از رضا رضایی، استاد بنام و دورافتاده از شطرنج که در دنیای زمان غرق شده و در ترجمه مقدمه انگلیسی و عناوین فصول این کتاب یاری رساند، قدردانی کنم.

قطع این مرحله بی‌همری خضر مکن

ظلماتست بترس از خطر کم‌رای (مثنوی)

+	کیش
#	مات
=	مساوی
?	حرکت اشتباه
!	حرکت قوی
!?	حرکت قابل توجه
?!	حرکت مشکوک
$\pm$	برتری مختصر سفید
$\mp$	برتری مختصر سیاه
$\pm$	سفید غلبه می کند
$\mp$	سیاه غلبه می کند
$+ -$	سفید می برد
$- +$	سیاه می برد
$\equiv$	با جبران (تعادل)
8	مُبهم
$\triangle$	نوبت سفید
$\blacktriangle$	نوبت سیاه
(3+2)	امتیاز جواب صحیح (سیاه + سفید)

حذف مدافع

(۱)

۴

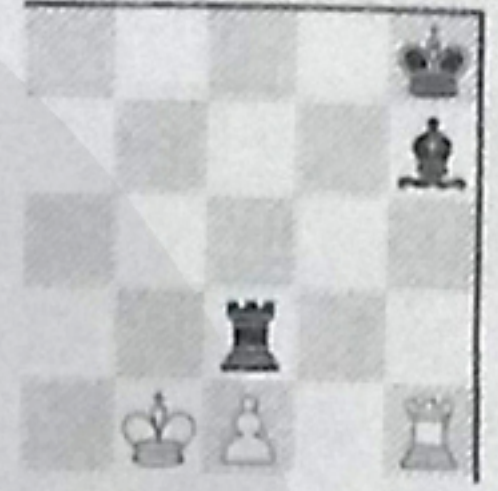
(۱)

۳

(۱)

۲

(۱)

۱

(۱)

۸

(۱)

۷

(۱)

۶

(۱)

۵

(۱)

۱۲

(۱)

۱۱

(۱)

۱۰

(۱)

۹

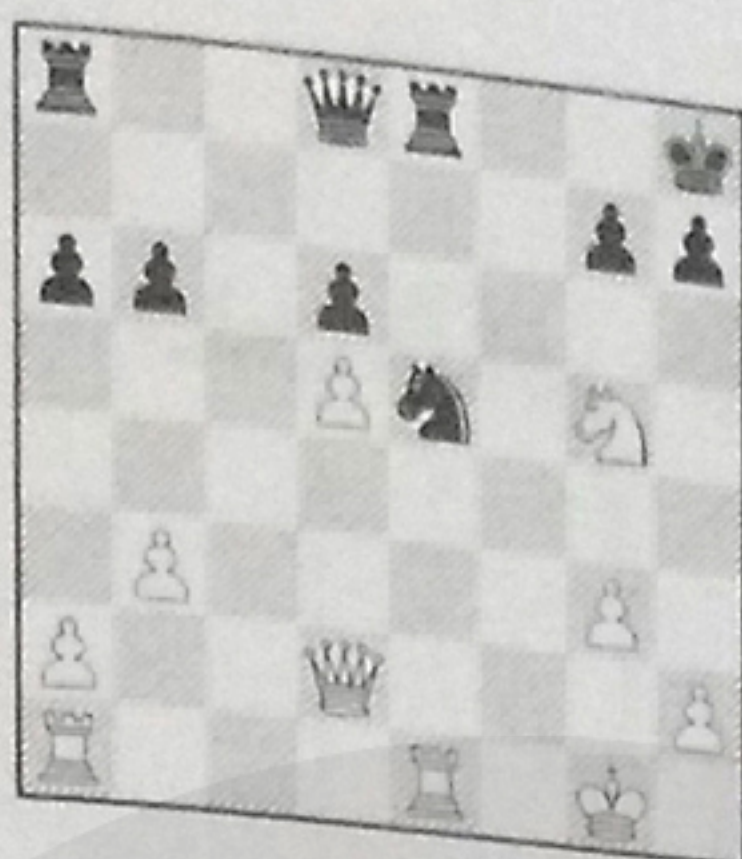
ACHMAZ

فروشگاه تخصصی شطرنج

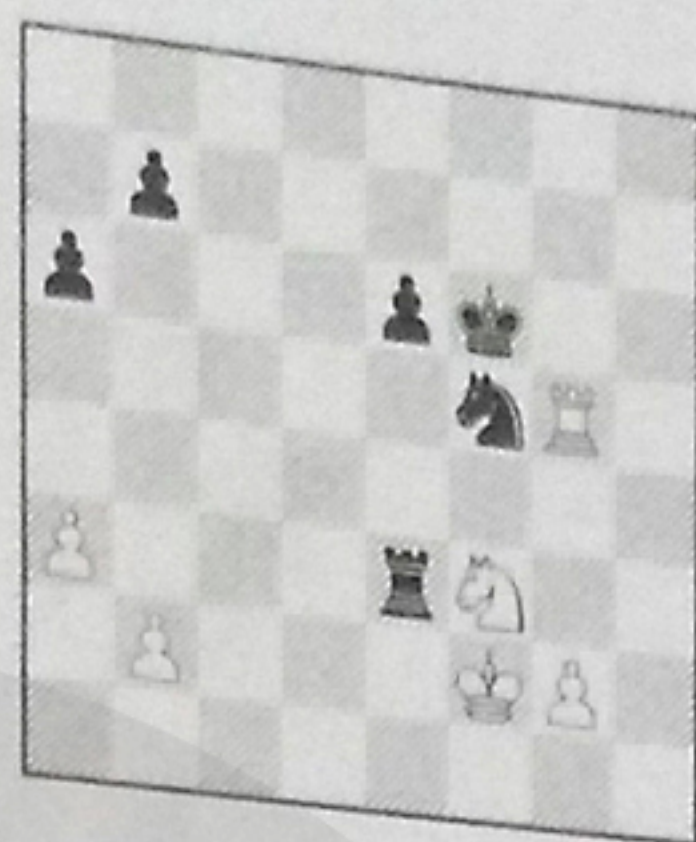
WWW.ACHMAZSTORE.IR

(۱+۱) ۱۵

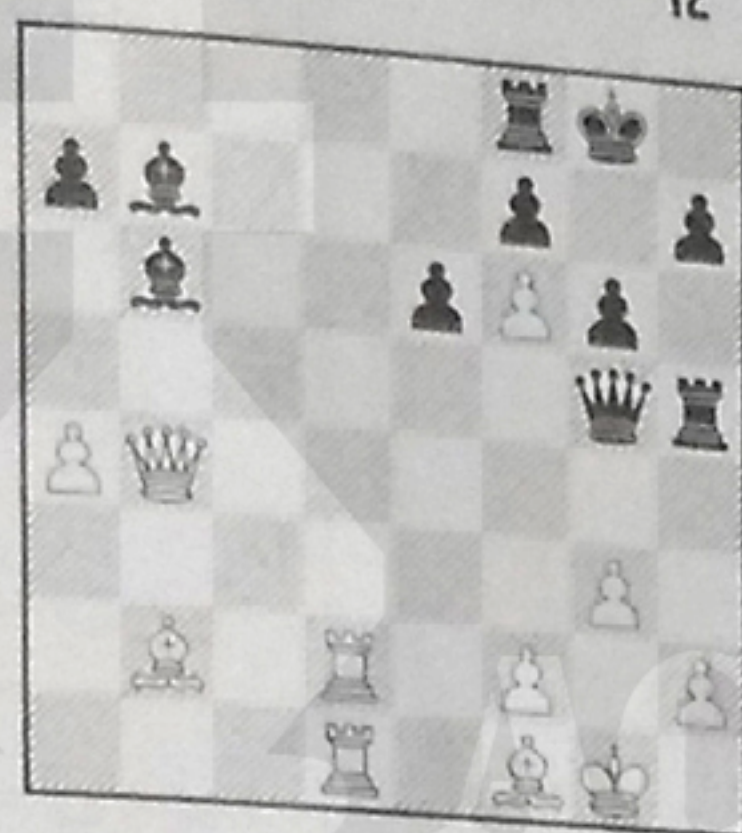
(۱+۱) ۱۴

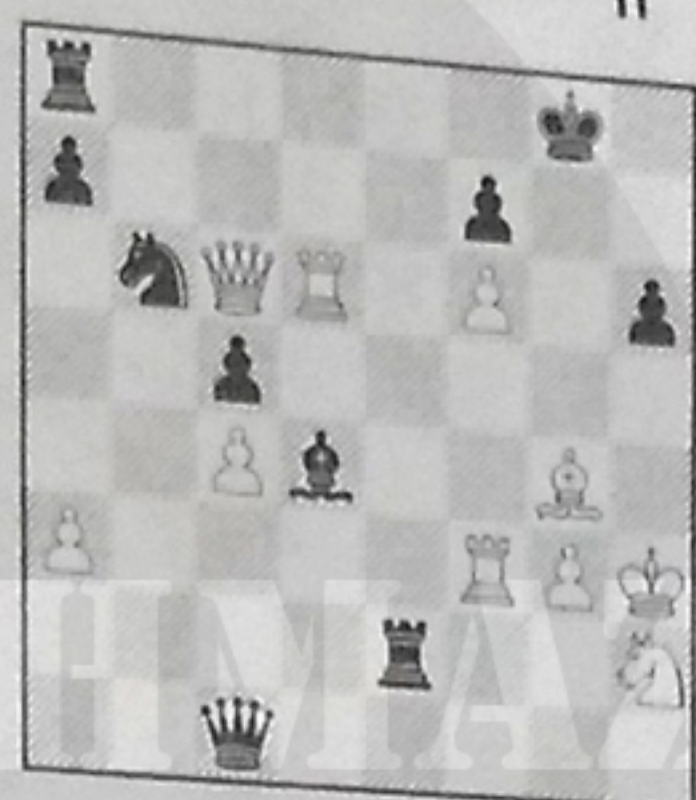
(۱+۱) ۱۳

(۱+۳) ۱۸

(۱+۲) ۱۷

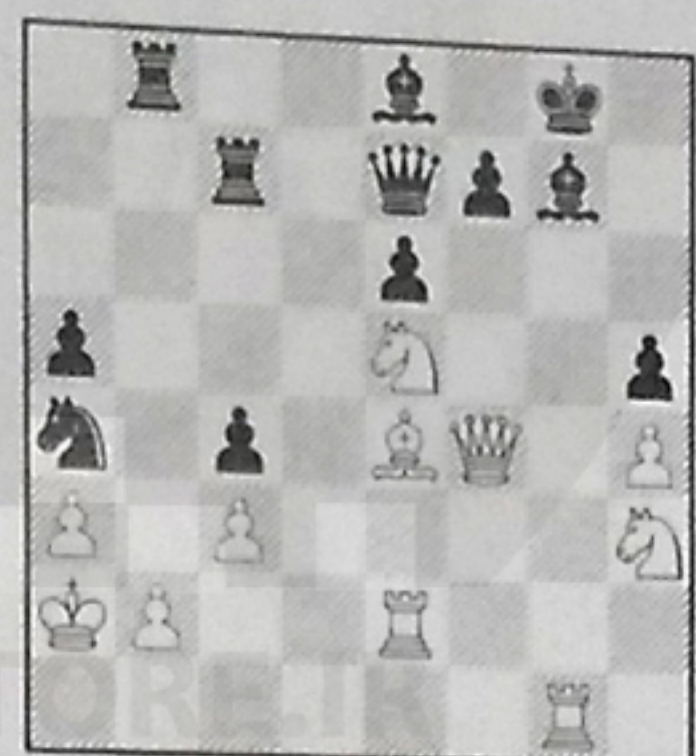
(۱+۱) ۱۶

(۱+۳) ۲۱

(۱+۳) ۲۰

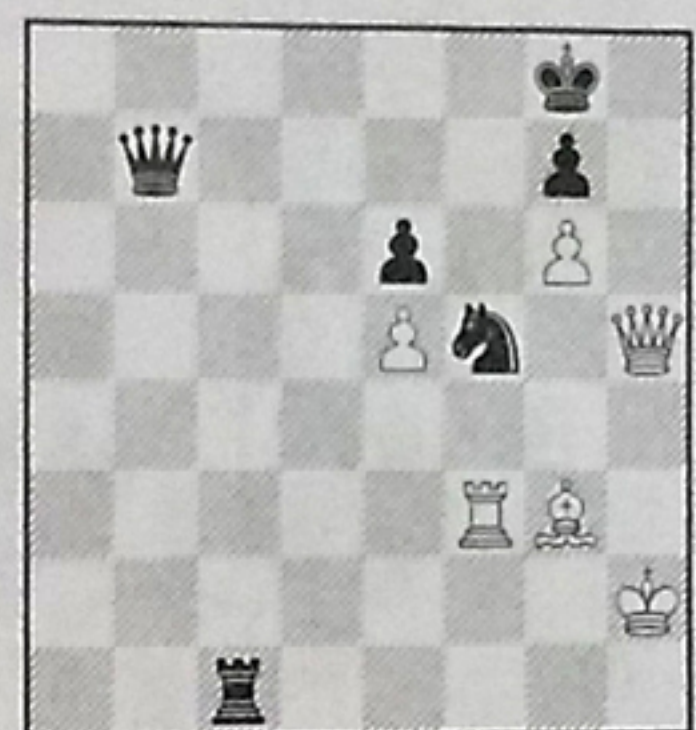
(۱+۳) ۱۹

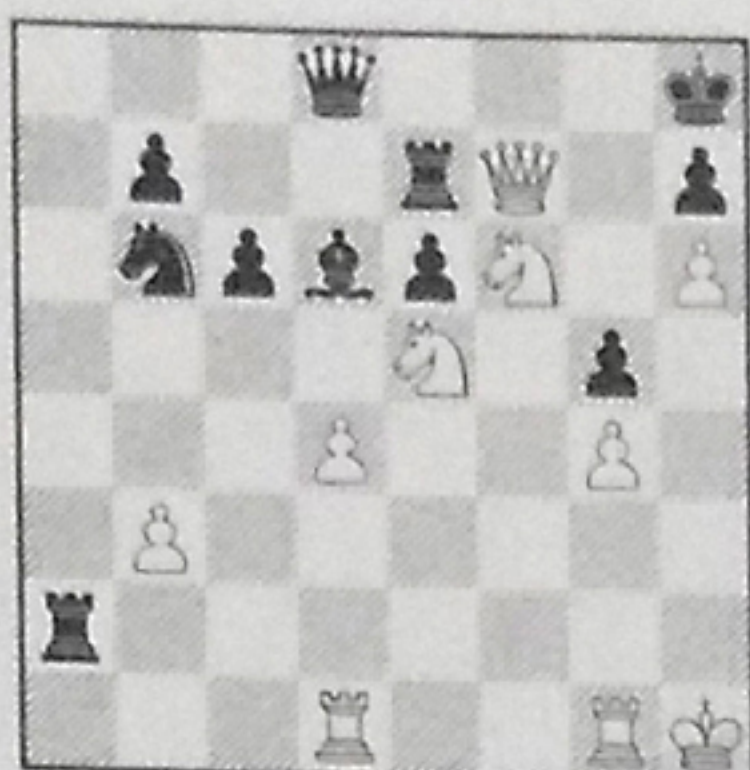
(۲+۵) ۲۴

(۲+۵) ۲۳

(۲+۲) ۲۲

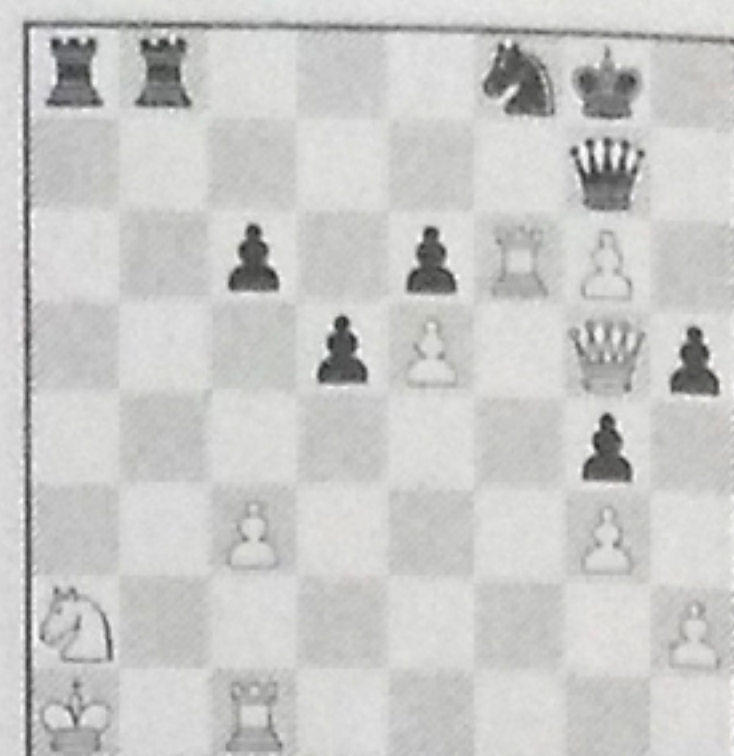
(۳+۴)

۲۷

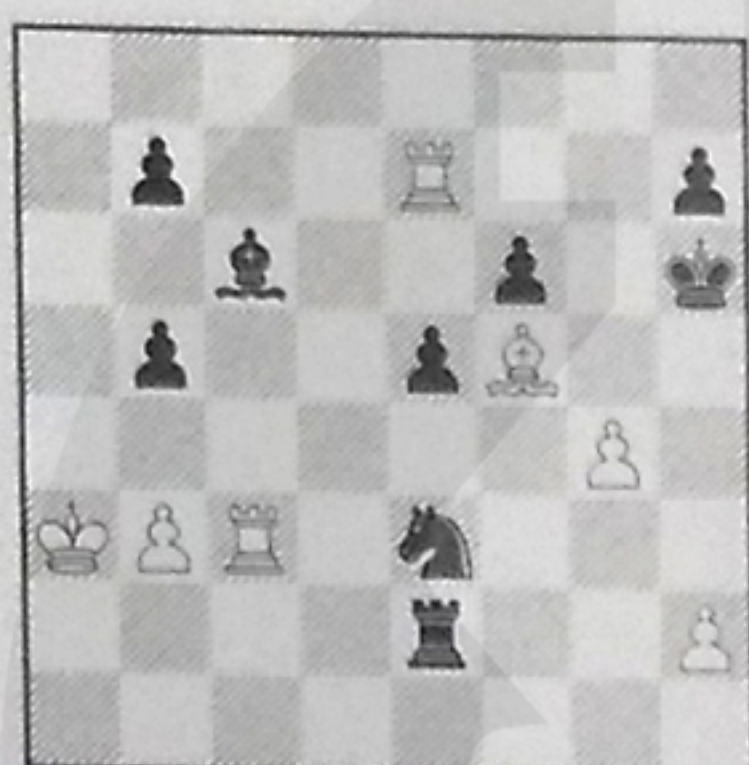
(۳+۳)

۲۶

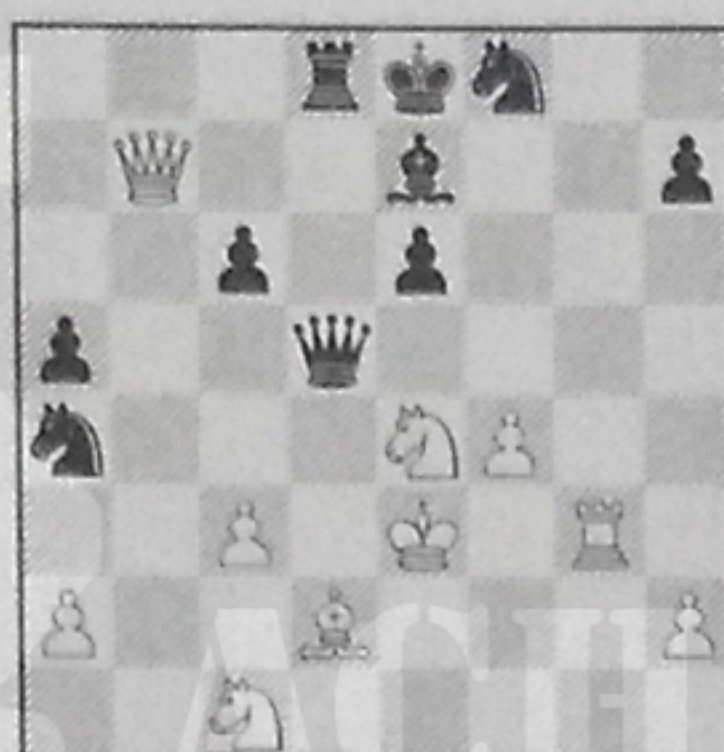
(۳+۱)

۲۵

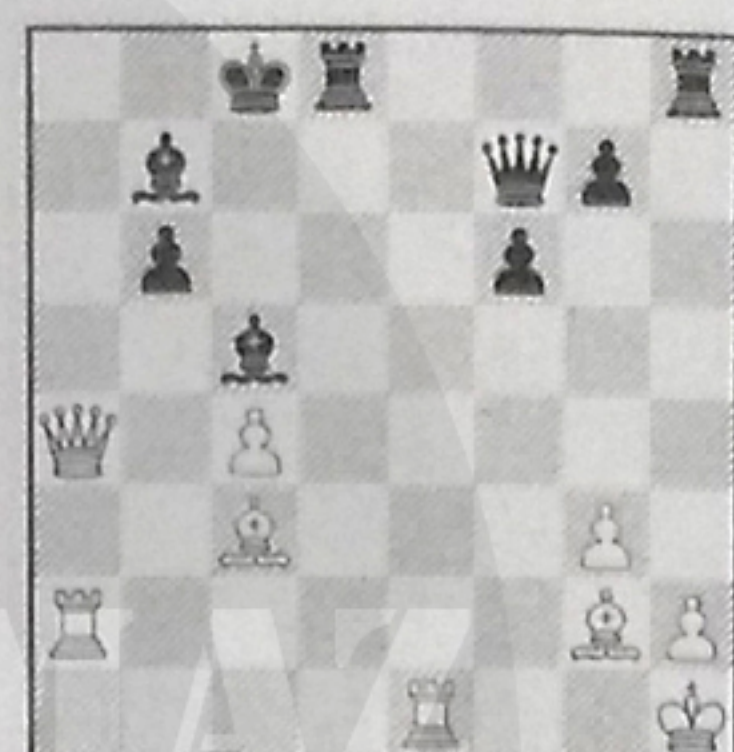
(۴+۲)

۳۰

(۴+۲)

۲۹

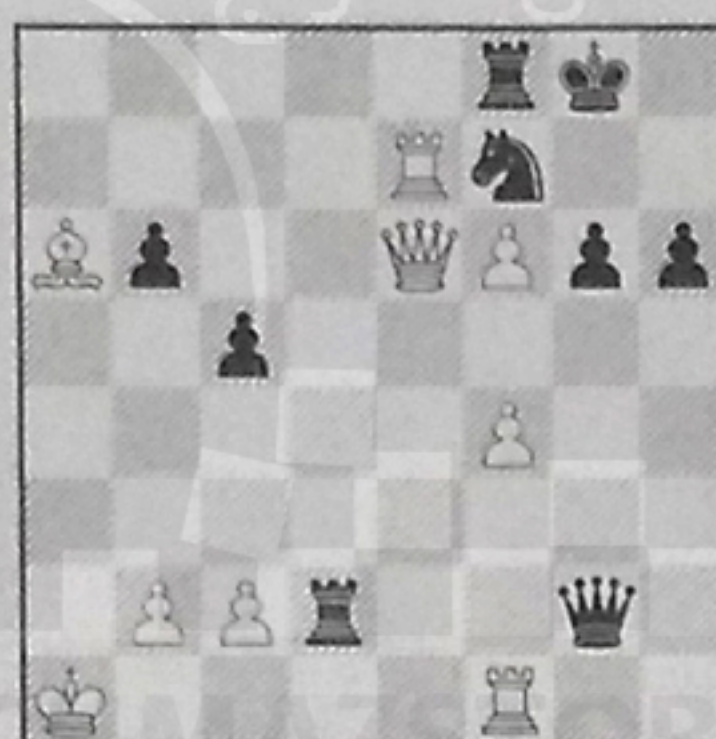
(۳+۴)

۲۸

(۴+۴)

۳۳

(۴+۲)

۳۲

(۴+۲)

۳۱

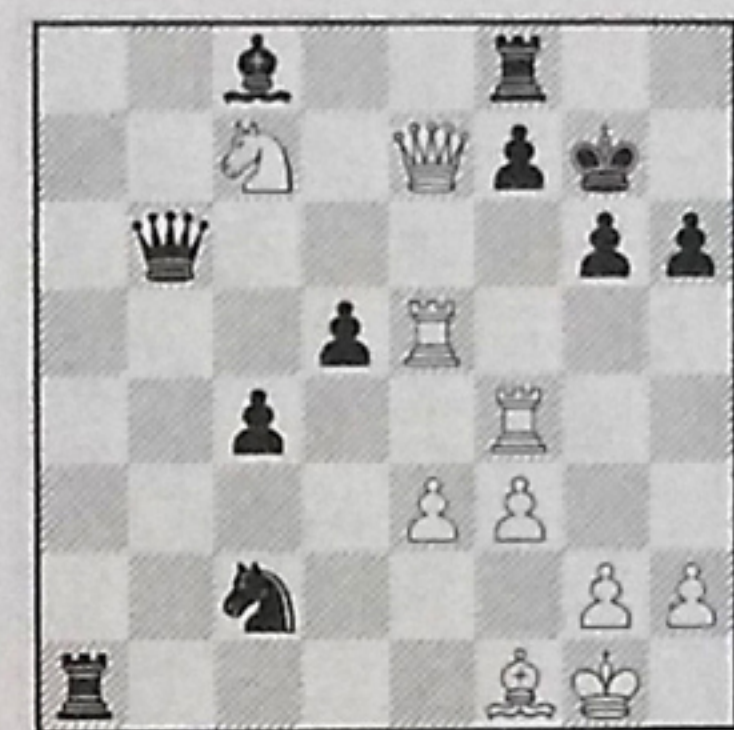
(۸+۱)

۳۶

(۵+۱)

۳۵

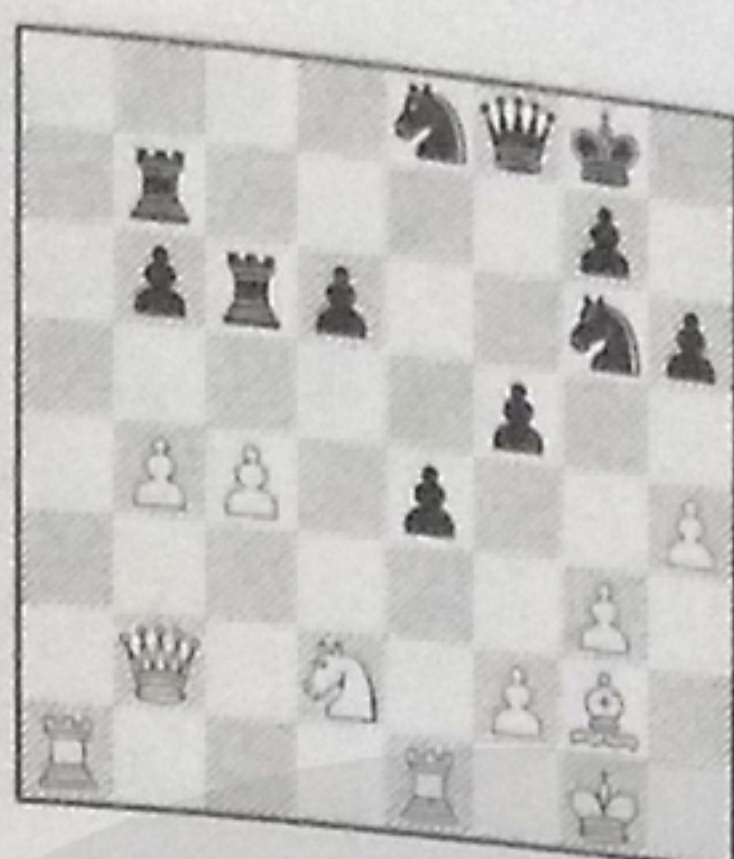

(۵+۱)

۳۴

۳۹ Δ (۴)

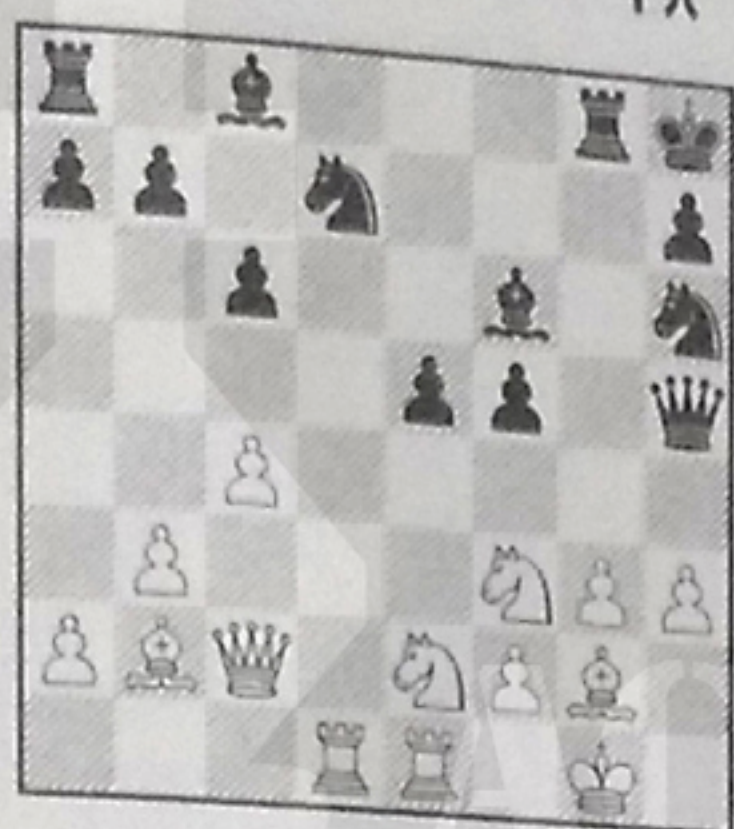
۳۸ Δ (۴)

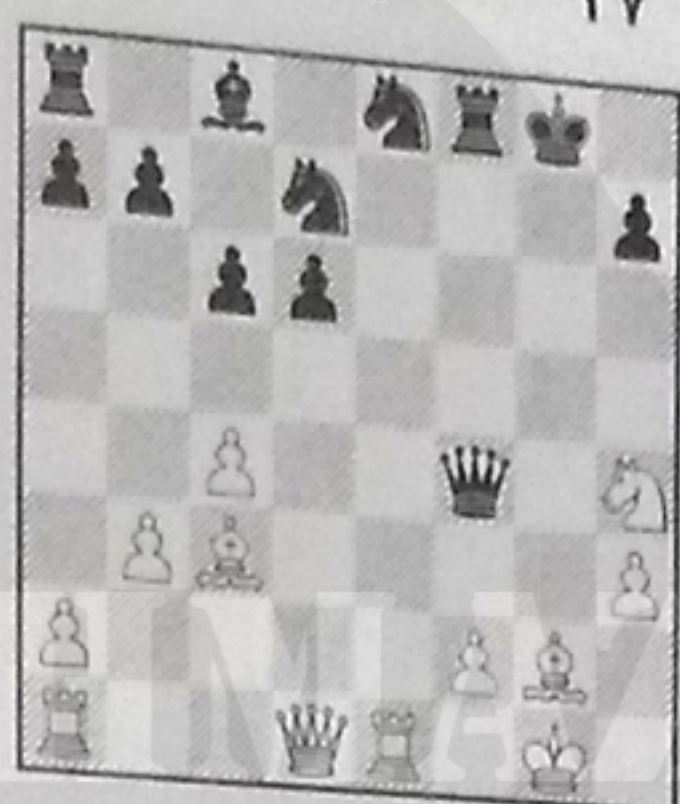
۳۷ Δ (۴)

۴۲ Δ (۶)

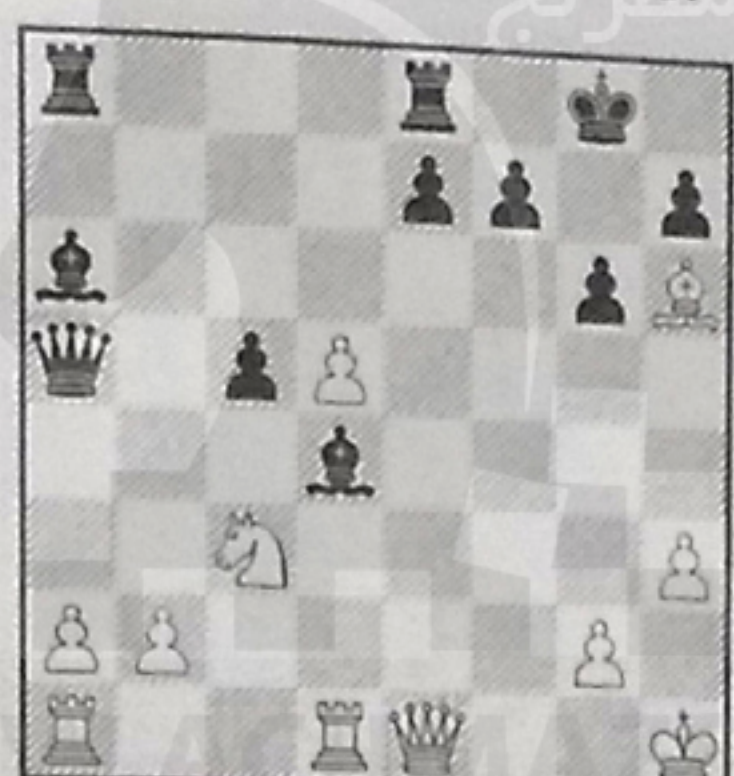
۴۱ Δ (۶)

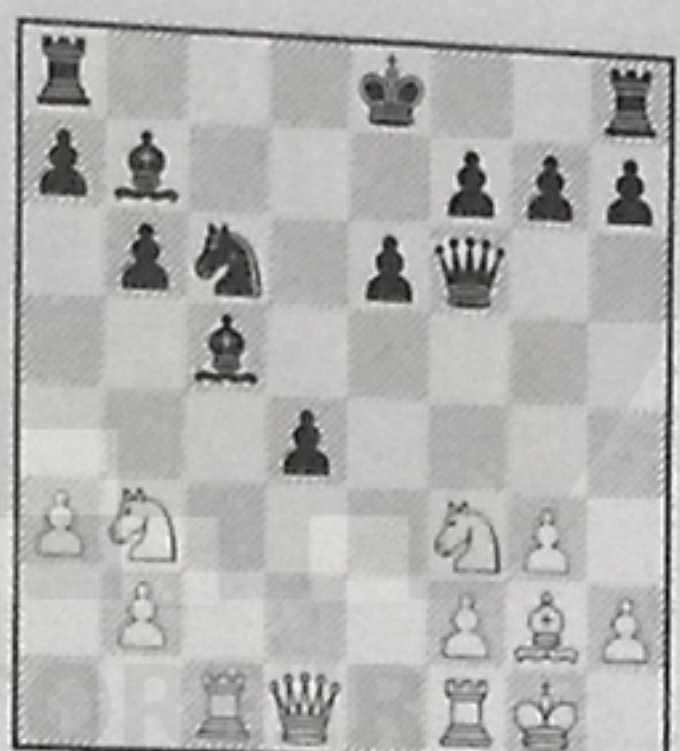
۴۰ Δ (۶)

۴۵ Δ (۱۰)

۴۴ Δ (۹)

۴۳ Δ (۸)

۴۸ Δ (۱۲)

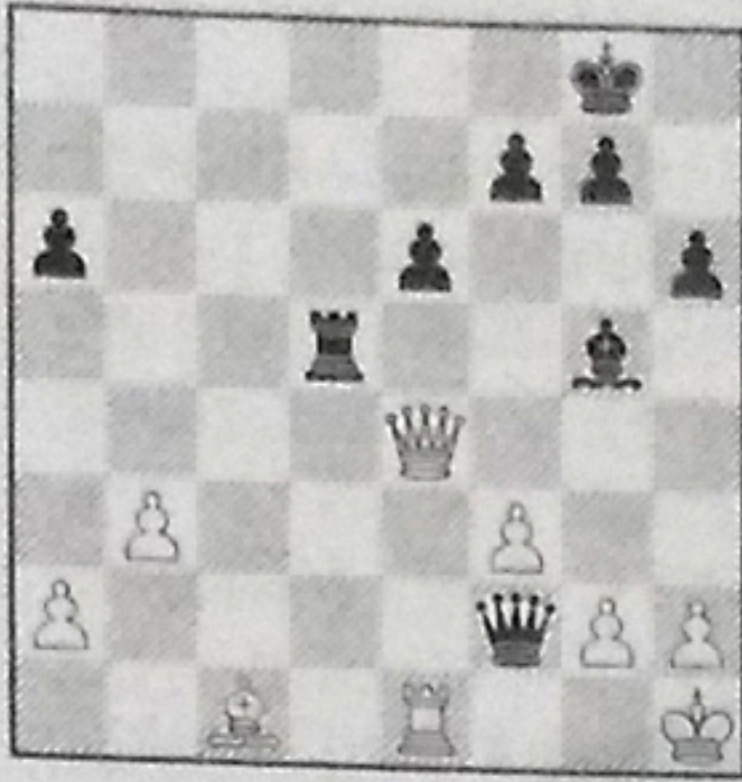

۴۷ Δ (۱۰)

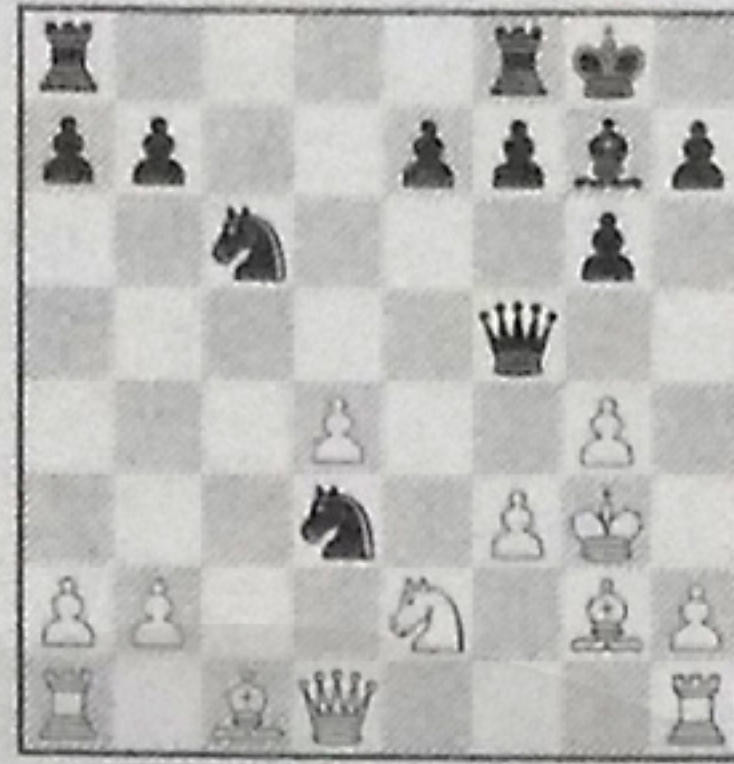

۴۶ Δ (۱۰)

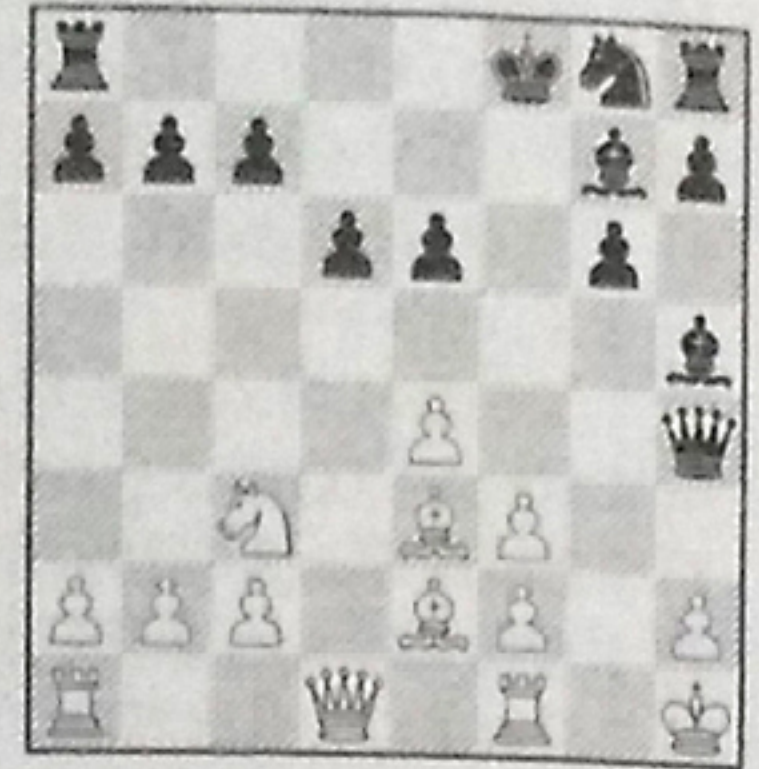
فرهنگ تخصصی شطرنج

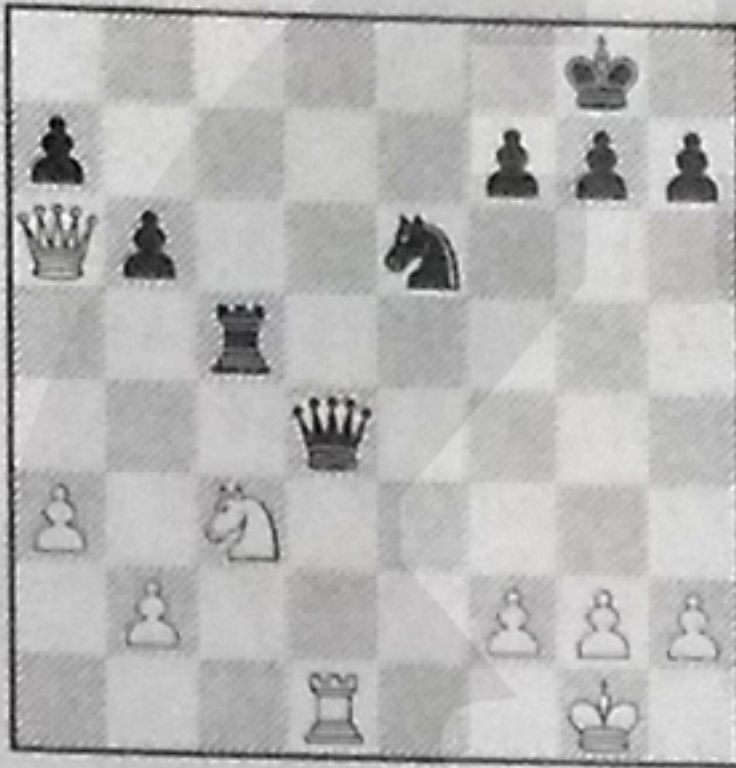
۵۱ ▲ (۴)

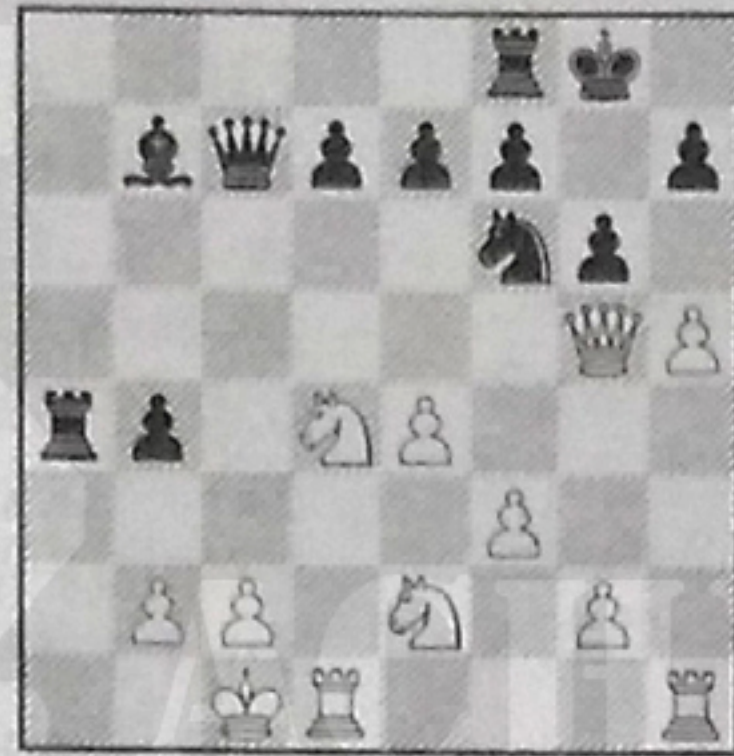
۵۰ ▲ (۴)

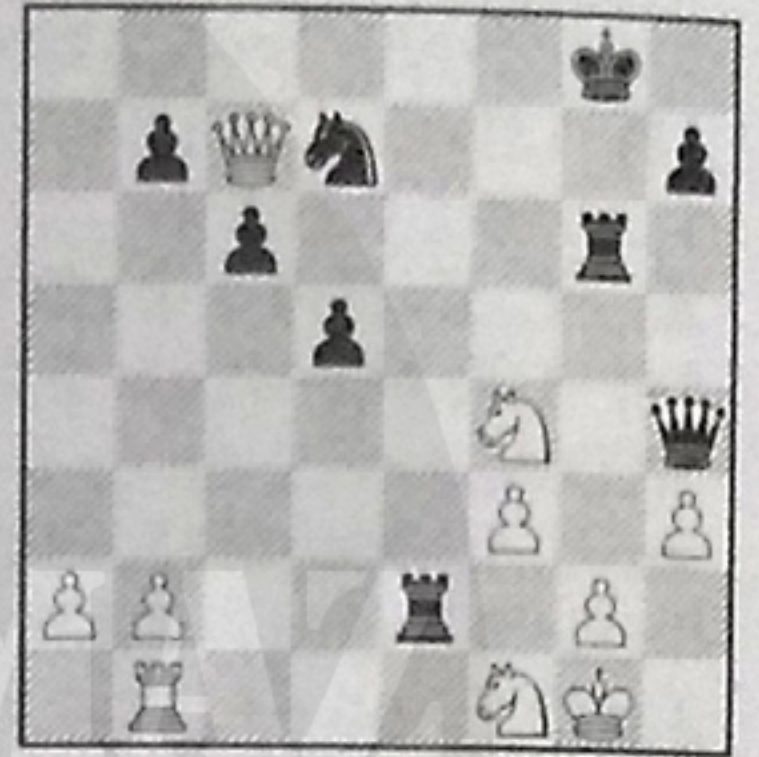
۴۹ ▲ (۲)

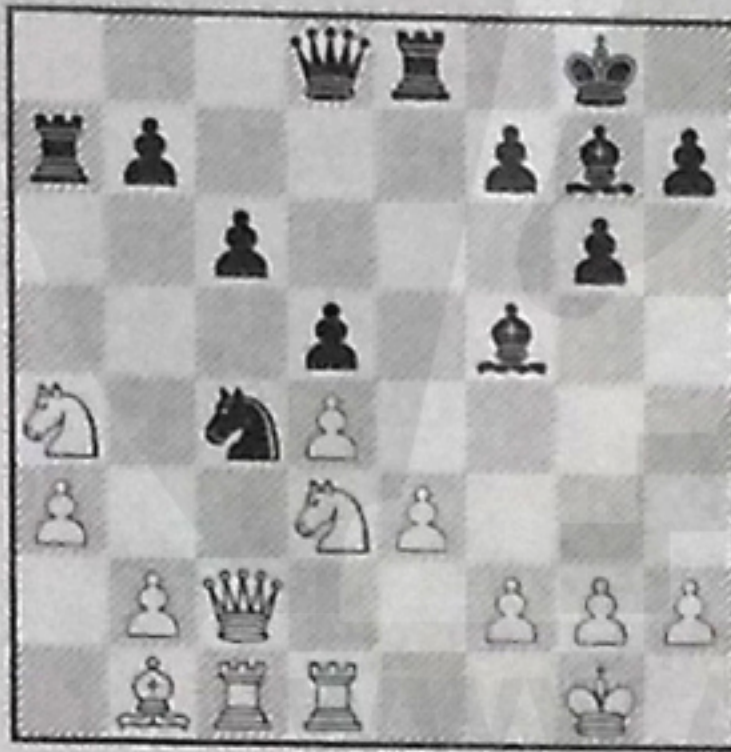
۵۴ ▲ (۶)

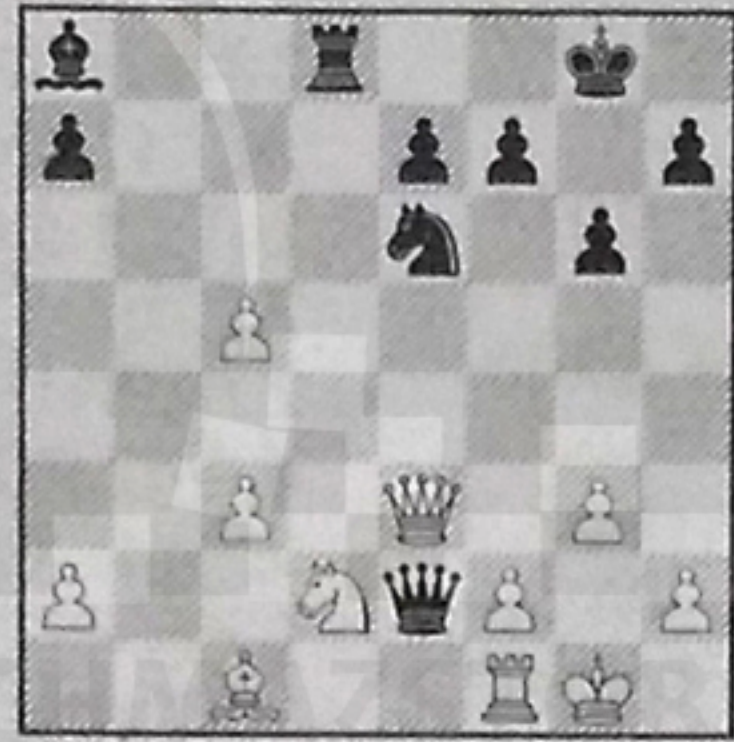
۵۳ ▲ (۵)

۵۲ ▲ (۴)

۵۷ ▲ (۱۱)

۵۶ ▲ (۶)

۵۵ ▲ (۶)

انتشارات فرزین ناشر تخصصی کتاب‌های شطرنج

فروشگاه: خیابان انقلاب، ابتدای خیابان دانشگاه، شماره ۱۷۴ تلفن: ۶۶۴۶۲۴۰۶

www.farzinpub.ir